

ЗВІТ
про роботу Комітету Верховної Ради України з питань
аграрної політики та земельних відносин за період роботи
Верховної Ради України восьмого скликання
(листопад 2014 року – липень 2019 року)

Комітет Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин Верховної Ради України восьмого скликання (далі – Комітет) утворений 4 грудня 2014 р. Постановою Верховної Ради України «Про перелік, кількісний склад і предмети відання комітетів Верховної Ради України восьмого скликання» № 22-VIII.

Відповідно до Постанови Верховної Ради України «Про обрання голів, перших заступників, заступників голів, секретарів, членів комітетів Верховної Ради України восьмого скликання та обрання голови, першого заступника, заступників голови, секретаря та членів Спеціальної контрольної комісії Верховної Ради України з питань приватизації» від 4 грудня 2014 р. № 23-VIII (зі змінами) головою, першим заступником, заступниками голови, секретарем, членами Комітету було обрано таких народних депутатів України:

голова Комітету – КУТОВИЙ Тарас Вікторович
перший заступник голови Комітету – ЛАБАЗЮК Сергій Петрович
заступник голови Комітету – БАКУМЕНКО Олександр Борисович
заступник голови Комітету – БОБОВ Геннадій Борисович
заступник голови Комітету – ЗАБОЛОТНИЙ Григорій Михайлович
заступник голови Комітету – ІВЧЕНКО Вадим Євгенович
секретар Комітету – ЛУНЧЕНКО Валерій Валерійович
члени Комітету:
БРИЧЕНКО Ігор Віталійович
ВАДАТУРСЬКИЙ Андрій Олексійович
ВІТКО Артем Леонідович
ДАВИДЕНКО Валерій Миколайович
ДІДИЧ Валентин Володимирович
ДМИТРЕНКО Олег Миколайович
ДОБКІН Дмитро Маркович
КІТ Андрій Богданович
КОЗАЧЕНКО Леонід Петрович
КОРНАЦЬКИЙ Аркадій Олексійович
КУЗЬМЕНКО Анатолій Іванович
КУЛІНІЧ Олег Іванович
КУЧЕР Микола Іванович
ЛЮШНЯК Микола Володимирович
МАРТИНЯК Сергій Васильович
МІРОШНІЧЕНКО Іван Володимирович
МУШАК Олексій Петрович
НЕГОЙ Федір Федорович
НЕСТЕРЕНКО Вадим Григорович

ОМЕЛЬЯНОВИЧ Денис Сергійович
ПЕТЬОВКА Василь Васильович
ХЛАНЬ Сергій Володимирович
ЮРЧИШИН Петро Васильович

Згідно з Постановою Верховної Ради України від 11 грудня 2014 р. № 28-VIII народного депутата України Лабазюка С.П. відкликано з посади першого заступника Голови Комітету, а народного депутата України Бобова Г.Б. – з посади заступника Голови Комітету.

Постановою Верховної Ради України від 14 квітня 2016 р. № 1104-VIII достроково припинено повноваження народного депутата України Кутового Тараса Вікторовича у зв'язку з особистою заявою про складення ним депутатських повноважень.

Згідно з Постановою Верховної Ради України від 14 березня 2017 р. № 1919-VIII членом Комітету обрано народного депутата України Єдакова Ярослава Юрійовича.

До предметів відання Комітету відповідно до Постанови Верховної Ради України від 4 грудня 2014 р. № 22-VIII віднесені наступні:

економічна політика в агропромисловому комплексі;
державне регулювання агропромислового виробництва та прикладних наукових досліджень в аграрній сфері;
сільськогосподарська кооперація;
регулювання земельних відносин (крім земельних відносин у межах територій забудови);
лісове, водне та рибне господарство.

Рішенням Комітету від 8 грудня 2014 р. було утворено шість підкомітетів Комітету, а відповідно до рішення Комітету від 23 грудня 2014 р. обрано голів цих підкомітетів:

з питань земельних відносин (голова підкомітету Корнацький А.О., 12 травня 2016 р. головою підкомітету переобрано Кулініча О.І.);

з питань удосконалення структури державного управління в сфері агропромислового комплексу, інновацій та з питань базових галузей в агропромисловому комплексі (голова підкомітету Дідич В.В.);

з питань ціноутворення та розвитку зовнішньоекономічної діяльності в агропромисловому комплексі (голова підкомітету Хлань С.В.);

з питань соціальної політики агропромислового комплексу, розвитку сільських територій, науки та освіти (голова підкомітету Вітко А.Л.);

з питань економічної і фінансової політики в агропромисловому комплексі (голова підкомітету Козаченко Л.П.);

з питань харчової промисловості та торгівлі агропромисловими товарами (голова підкомітету Юрчишин П.В.).

Основними напрямками законотворчої роботи Комітету були:

розширення повноважень органів місцевого самоврядування у сфері земельних відносин;

врегулювання питань обігу земель сільськогосподарського призначення;

використання земель колективної власності та відумерлої спадщини, консолідація земель сільськогосподарського призначення, спрощення процедури та погодження землевпорядної документації;

дерегуляція в агропромисловому комплексі;

створення сприятливих умов для розвитку сімейних фермерських господарств;

правові та організаційні засади державного контролю, що здійснюється з метою перевірки дотримання законодавства про харчові продукти, корми, здоров'я та благополуччя тварин, а також законодавства про побічні продукти тваринного походження під час ввезення (пересилання) таких побічних продуктів на митну територію України;

правові та організаційні засади надання споживачам інформації про харчові продукти;

засади правового регулювання органічного виробництва, обігу органічної продукції та функціонування ринку органічної продукції;

захист майнових прав власників і користувачів земельних ділянок, запобігання протиправному поглинанню і захопленню підприємств в аграрному секторі економіки;

сільськогосподарська кооперація;

встановлення єдиних правил державного нагляду і контролю за ідентифікацією та реєстрацією тварин.

Питання організаційно-інформаційного, консультативно-правового та методичного забезпечення діяльності Комітету здійснював секретаріат Комітету.

За період роботи Верховної Ради України восьмого скликання відбулось 80 засідань Комітету, на яких було розглянуто 473 питання різної спрямованості, актуальних для агропромислового комплексу, з них – 237 законопроектів, з підготовки яких Комітет був визначений головним. Також підготовлені відповідні висновки щодо 82 законопроектів, з опрацювання яких Комітет визначено не головним.

Робочі групи, створені при Комітеті

Протягом роботи Верховної Ради України восьмого скликання працювали робочі групи, створені при Комітеті Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин, а саме:

1. З підготовки проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо використання меліорованих земель та меліоративних систем»;

2. З підготовки змін до законодавства України щодо створення сприятливих умов для розвитку сімейних фермерських господарств;

3. З доопрацювання проекту Закону України «Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції» (реєстр. № 5448 від 24.11.2016);

4. З розробки проекту Закону України щодо захисту майнових прав власників і користувачів земельних ділянок, запобігання протиправному поглинанню і захопленню підприємств в аграрному секторі економіки;
5. З розробки проекту Закону України стосовно інформації для споживачів щодо харчових продуктів;
6. З напрацювання пропозицій щодо проведення земельної реформи.

Закони України, прийняті за поданням Комітету

За період роботи Верховної Ради України восьмого скликання за поданням Комітету Верховною Радою України прийнято 30 законів України:

1. Про внесення змін до Закону України «Про безпечність та якість харчових продуктів» щодо реалізації на агропродовольчих ринках продукції домашнього виробництва та подвірного забою від 28.12.2014 № 67-VIII;
2. Про внесення зміни до статті 17-2 Закону України «Про державну підтримку сільського господарства України» від 13.01.2015 № 87-VIII;
3. Про внесення зміни до статті 186-1 Земельного кодексу України щодо спрощення процедури погодження проекту землеустрою від 11.02.2015 № 180-VIII;
4. Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною від 07.04.2015 № 287-VIII;
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо заборони приватизації об'єктів інженерної інфраструктури меліоративних систем та земель державної і комунальної власності, на яких ці об'єкти розташовані від 12.05.2015 № 388-VIII;
6. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо формування земельних ділянок та їх державної реєстрації на підставі документації із землеустрою, розробленої до 2013 року від 14.05.2015 № 418-VIII;
7. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо визначення складу, змісту та порядку погодження документації із землеустрою від 02.06.2015 № 497-VIII;
8. Про внесення змін до Закону України «Про ідентифікацію та реєстрацію тварин» від 15.07.2015 № 616-VIII;
9. Про внесення змін до Закону України «Про карантин рослин» щодо зменшення адміністративного навантаження від 15.07.2015 № 617-VIII;
10. Про внесення змін до розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України щодо продовження заборони відчуження сільськогосподарських земель від 10.11.2015 № 767-VIII;
11. Про внесення зміни до Земельного кодексу України щодо удосконалення механізму передачі земельних ділянок, відчужених для суспільних потреб чи з мотивів суспільної необхідності від 08.12.2015 № 862-VIII;
12. Про внесення зміни до статті 50 Закону України «Про землеустрій» щодо спрощення процедури виготовлення проектів землеустрою для відведення земельних ділянок від 08.12.2015 № 863-VIII;

13. Про внесення змін до деяких законів України щодо приведення законодавства України у сфері насінництва та розсадництва у відповідність з європейськими та міжнародними нормами і стандартами від 08.12.2015 № 864-VIII;

14. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо дерегуляції в агропромисловому комплексі від 08.12.2015 № 867-VIII;

15. Про внесення змін до Земельного кодексу України щодо проведення земельних торгів від 18.02.2016 № 1012-VIII;

16. Про внесення змін до Закону України «Про фермерське господарство» щодо стимулювання створення та діяльності сімейних фермерських господарств від 31.03.2016 № 1067-VIII;

17. Про внесення змін до Закону України «Про побічні продукти тваринного походження, не призначені для споживання людиною» щодо узгодження його положень у сфері поводження з продуктами тваринного походження, що належать до категорії II, з вимогами законодавства ЄС від 20.09.2016 № 1531-VIII;

18. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо встановлення мінімального строку оренди земельних ділянок сільськогосподарського призначення, на яких проводиться гідротехнічна меліорація від 20.09.2016 № 1532-VIII;

19. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо правової долі земельних ділянок, власники яких померли від 20.09.2016 № 1533-VIII;

20. Про внесення зміни до розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України щодо продовження заборони відчуження сільськогосподарських земель від 06.10.2016 № 1669-VIII;

21. Про внесення змін до Закону України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою» від 18.05.2017 № 2041-VIII;

22. Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин від 18.05.2017 № 2042-VIII;

23. Про внесення зміни до розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України від 07.12.2017 № 2236-VIII;

24. Про безпечність та гігієну кормів від 21.12.2017 № 2264-VIII;

25. Про основні принципи та вимоги до органічного виробництва, обігу та маркування органічної продукції від 10.07.2018 № 2496-VIII;

26. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вирішення питання колективної власності на землю, удосконалення правил землекористування у масивах земель сільськогосподарського призначення, запобігання рейдерству та стимулювання зрошення в Україні від 10.07.2018 № 2498-VIII;

27. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо врегулювання проведення деяких фітосанітарних процедур від 10.07.2018 № 2501-VIII;

28. Про визнання таким, що втратив чинність, Закону України «Про державне регулювання виробництва і реалізації цукру» від 04.09.2018 № 2518-VIII;

29. Про інформацію для споживачів щодо харчових продуктів від 06.12.2018 № 2639-VIII;

30. Про внесення змін до розділу X «Перехідні положення» Земельного кодексу України щодо продовження заборони відчуження сільськогосподарських земель від 20.12.2018 № 2666-VIII.

Серед законопроектів, підготовка яких за час роботи Верховної Ради України восьмого скликання доручалась Комітету як головному, Верховною Радою України не прийнято остаточне рішення щодо 9 законопроектів, прийнятих у першому читанні за основу. Відповідно до частини другої статті 106 Регламенту Верховної Ради України такі законопроекти підлягають розгляду Верховною Радою України нового скликання.

Парламентські слухання

За ініціативи членів Комітету та відповідно до Постанови Верховної Ради України від 1 листопада 2016 року № 1718-VIII у Верховній Раді України 21 грудня 2016 року було проведено парламентські слухання на тему: «Регулювання обігу земель сільськогосподарського призначення: пошук української моделі».

У слуханнях прийняли участь представники центральних та місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, наукових та громадських організацій, профільних аграрних асоціацій та спілок, власники і користувачі земельних ділянок, фермери та інші виробники сільськогосподарської продукції.

Метою парламентських слухань було привернення уваги органів державної влади, органів місцевого самоврядування, політичних партій, громадськості, експертного середовища до проблемних питань законодавчого врегулювання питань обігу земель сільськогосподарського призначення в Україні, а також до визначення стратегічних напрямів державної політики з цього питання.

Комітетські слухання

За період роботи Верховної Ради України восьмого скликання було проведено 10 Комітетських слухань:

1. «Про стан інфраструктури меліоративних систем зрошеного землеробства та її окремих об'єктів в Україні» (18 березня 2015 р.);

2. «Оцінка діяльності Міністерства аграрної політики та продовольства України і підпорядкованих йому державних підприємств» (23 квітня 2015 р.);

3. «Стан розгляду правоохоронними органами справ стосовно результатів діяльності окремих державних підприємств, що належать до сфери управління Міністерства аграрної політики та продовольства України» (3 червня 2015 р.);

4. «Збереження спеціального режиму оподаткування ПДВ для сільгоспвиробників» (17 червня 2015 р.);

5. «Стратегічні напрямки державної політики у сфері обігу земель сільськогосподарського призначення, актуальні проблеми у галузі земельних відносин та шляхи їх подолання» (1 липня 2015 р.);

6. «Трансформація агропромислового комплексу України. Стимулювання розвитку сімейних фермерських господарств та їх оподаткування» (12 жовтня 2016 р.);

7. «Стан епізоотичної ситуації в Україні. Забезпечення надійних та ефективних заходів ліквідації і попередження спалахів хвороб тварин» (18 квітня 2017 р.);

8. «Розвиток експортного потенціалу національних виробників продукції тваринного походження. Шляхи для досягнення мети, роль держави в процесі диверсифікації експортних ринків» (14 червня 2017 р., м. Нововолинськ Волинської області);

9. «Проблемні питання використання майбутнього врожаю та корпоративних прав в якості застави для одержання кредитних ресурсів підприємствами аграрного сектору» (20 березня 2019 р.);

10. «Малі форми господарювання як основа сталого сільського розвитку в контексті імплементації Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом» (29 травня 2019 р.).

Виїзні засідання Комітету

За звітний період відбулось 5 виїзних засідань Комітету:

у м. Батурині Чернігівської області з питань регулювання обігу земель сільськогосподарського призначення: пошук української моделі та щодо пільгового режиму оподаткування сільськогосподарських товаровиробників і прямої бюджетної підтримки – державних механізмів підвищення конкурентоздатності виробництва (15 вересня 2016 р.);

у м. Хмільнику Вінницької області на тему: «Законодавче забезпечення державної підтримки виробництва та реалізації молока і молокопродуктів в Україні» (24 вересня 2016 р.);

у м. Києві на базі Навчально-наукового інституту лісового і садово-паркового господарства Національного університету біоресурсів і природокористування України, де було розглянуто питання щодо проблем та перспектив розвитку лісової галузі України (19 жовтня 2016 р.);

у с. Трибухівці Тернопільської області на теми: «Проблеми ефективного розвитку сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів в Україні та шляхи їх вирішення» і «Сучасний стан та перспективи розвитку садівництва і переробки фруктів в Україні» (13 вересня 2017 р.);

у м. Львові на базі Національного лісотехнічного університету України на тему: «Проблематика реформування лісового господарства України» (13 лютого 2018 р.).

Прийом громадян

Протягом роботи Верховної Ради України восьмого скликання народними депутатами України – членами Комітету проведено 9 особистих прийомів громадян, під час яких було прийнято 73 особи.

Опрацювання вхідної кореспонденції

За період роботи Верховної Ради України восьмого скликання до Комітету надійшло 9910 звернень громадян, юридичних осіб, органів державної влади та місцевого самоврядування, народних депутатів України, депутатів місцевих рад, пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи, рішень органів місцевого самоврядування, висновків на законопроекти, пропозицій щодо вдосконалення чинного законодавства України, інформаційних матеріалів тощо, які опрацьовані в Комітеті.